

2022/0212(BUD)

29.9.2022

STANOVISKO

Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova

pro Rozpočtový výbor

k souhrnnému rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2023 – všechny oddíly
(2022/0212(BUD))

Zpravodaj: Andrea Caroppo

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že je zapotřebí zavést důsledná opatření, která budou zaměřena na zajištění generační obměny v odvětví zemědělství: podpoří začínající podniky mladých zemědělců, usnadní jim vstup do zemědělství a napomohou přebírání zemědělských podniků mladými lidmi a ženami, neboť ti jsou zcela nezbytní pro zachování ekonomické odolnosti venkovských oblastí; žádá, aby byla posílena podpora mladých zemědělců;
2. se znepokojením konstatuje, že ve venkovských oblastech klesá podíl příjmů ze zemědělské činnosti a pokračuje deagrarizace, což vede k poklesu počtu osob, které jsou v tomto odvětví zaměstnány na plný úvazek, a také k poklesu podílu zemědělských příjmů ve struktuře příjmů domácností, které provozují zemědělské podniky; poukazuje na to, že na zemědělství a odlehlé venkovské oblasti má nepříznivý dopad vylidňování venkova; zdůrazňuje, že to zvyšuje riziko chudoby a sociálního vyloučení; vyzývá Komisi a členské státy, aby věnovaly větší pozornost financování venkovských oblastí z Fondu pro regionální rozvoj a politiky soudržnosti; bere na vědomí, že je stále více zapotřebí vysoce kvalifikovaných mladých odborníků v regionech, a vyzývá členské státy, aby přijaly nezbytná opatření, včetně finančních pobídek, aby podpořily mladé lidi ve studiu zemědělských profesí a usnadnily předávání znalostí starších lidí mladší generaci;
3. vyzývá Komisi a členské státy, aby přidělily rozpočtové prostředky na navržení a provádění opatření pro boj proti rozdílu mezi ženami a muži; konstatuje, že je zcela nezbytné zajistit podnikatelkám ve venkovských oblastech příznivé prostředí, včetně právních a politických aspektů, díky čemuž budou mít lepší přístup k informacím, znalostem a dovednostem, a usnadnit jim přístup k finančním zdrojům, což bude mít ve venkovských oblastech za následek vznik většího počtu pracovních míst;
4. zdůrazňuje význam financování výzkumu a inovací v zemědělsko-potravinářském odvětví prostřednictvím rozpočtu programu Horizont Evropa, evropských inovačních partnerství, pilotních projektů, přípravných akcí a zavádění inovativních zemědělských technologií a udržitelných biotechnologií asistovaného vývoje; připomíná, že je třeba, aby zejména Komise určila opatření, která zemědělcům, včetně malých a středních zemědělských podniků a mladých zemědělců, umožní poskytnout nezávislou a nestrannou technickou pomoc a aktuální informace, aby měli k výhodám těchto programů přístup; v této souvislosti zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby byl přístup členských států k finančním prostředkům z těchto programů zeměpisně vyrovnaný; zdůrazňuje, že je třeba zajistit, aby se výsledky výzkumu a inovací odrážely na úrovni zemědělských podniků; zdůrazňuje, že zemědělci potřebují alternativy k chemickým přípravkům na ochranu rostlin a syntetickým hnojivům, a proto je nezbytné urychlit schvalování těchto přípravků a jejich uvádění na trh; vyzývá Komisi, aby zjistila, které zdroje financování by mohly být směřovány do rozvoje udržitelné výroby hnojiv a alternativních přípravků na ochranu rostlin, například rozpočtová položka pro EIT v rámci programu Horizont Evropa;

5. zdůrazňuje ústřední úlohu iniciativ komunitně vedeného místního rozvoje, pokud jde o udržování a obnovu živých a prosperujících místních venkovských ekonomik, a potřebu zachovat dostatečnou úroveň financování pro iniciativu LEADER; vyzývá členské státy, aby kapacit iniciativy LEADER plně využily;
6. vítá úsilí Unie o urychlení digitální transformace v zemědělství a ve venkovských oblastech, která má zásadní význam pro zajištění odolnosti a zastavení vylidňování těchto oblastí; konstatuje, že má-li odvětví zemědělství přispívat k plnění cílů Zelené dohody pro Evropu, strategie v oblasti biologické rozmanitosti a strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“, je i nadále důležité podporovat investice do modernizace a inovací; zdůrazňuje, že digitální transformace v zemědělství vyžaduje větší podporu, zejména proto, že subjekty zapojené do zemědělsko-potravinového řetězce čelí rostoucímu dopadu ruské války na Ukrajině a pandemie COVID-19; konstatuje, že navzdory agendě pro digitalizaci nedávná zpráva EÚD zdůrazňuje, že základní překážky, jako je nedostatečná standardizace datových formátů, znamenají, že mnoho zemědělských dat stále není využíváno účinně nebo v plném rozsahu;
7. poukazuje na to, že chybí politika v oblasti venkova, jejímž cílem by bylo vybudovat inovační ekosystém na podporu vytváření znalostí a šíření technologií; vyzývá Komisi a členské státy, aby dostatečně investovaly do dovedností a infrastruktury IKT, usnadnily přístup podnikatelů a malých a středních podniků k těmto investicím a podpořily rozvoj místního dodavatelského řetězce;
8. trvá na tom, že příjmy, které byly v předchozích letech získány do rozpočtu Unie z účelově vázaných příjmů v zemědělství nebo ze zemědělských plateb vrácených v souvislosti s operacemi, u nichž byly zjištěny nesrovnalosti, by měly zůstat v této oblasti politiky;
9. trvá na tom, aby Komise předložila obecné plány přeměny odrůd pro regiony, které jsou již postiženy patogeny, a aby v tomto ohledu poskytla zemědělcům finanční podporu a bezplatnou technickou pomoc; připomíná, že i v této souvislosti má výzkum zásadní význam pro nalezení technických řešení, která lze využít k přizpůsobení našeho zemědělství změně klimatu;
10. konstatuje, že venkovské komunity a zemědělci, zejména drobní a mladí zemědělci, trpí omezenou investiční kapacitou, přičemž hlavním důvodem této situace jsou rostoucí ceny energie a plynová krize, které mají dominový efekt a zvyšují cenu surovin;
11. trvá na tom, že vzhledem k velkým problémům, kterým zemědělsko-potravinářské odvětví čelí v roce 2022 a kterým bude čelit i v roce 2023, je nezbytné navýšit rozpočet, zejména kvůli rostoucím dopadům neodůvodněné a nevyprovokované agrese Ruska vůči Ukrajině a pandemie COVID-19, které mají rovněž dopad na potravinové zabezpečení a cenovou dostupnost potravin v Unii, neboť válka Ruska proti Ukrajině vážně zhoršila již tak obtížnou situaci, pokud jde o přístup k zemědělským vstupům a jejich dostupnost a zvýšenou spekulaci na trzích se zemědělskými komoditami; připomíná, že v rámci stropů jsou zapotřebí dostatečná rozpětí pro řešení nepředvídaných situací, neboť v ekonomickém výhledu přetrvává nejistota;
12. poukazuje na to, že řadu oblastí zemědělství těžce zasáhla pandemie onemocnění COVID-19, rostoucí ceny energie a další krize; opakuje, že tyto krize mají závažné

důsledky, včetně prudkého nárůstu cen energií a zemědělských vstupů, jako jsou hnojiva, což ohrožuje příjmy našich zemědělců; vyzývá k dalšímu cílenému zvyšování příslušných rozpočtových položek určených na opatření na podporu trhu, zejména s ohledem na nepříznivý dopad afrického moru prasat a ptačí chřipky na zemědělce v EU, a tedy i na potravinový řetězec; zdůrazňuje, že vzhledem k dlouhodobé blokádě ukrajinských přístavů je důležité zvýšit autonomii a vývozní kapacitu Unie pro ukrajinské zemědělské produkty; vyzývá Komisi, aby navýšila finanční přiděly pro členské státy sousedící s Ukrajinou, které mají přístup k moři, s cílem zvýšit skladovací kapacitu v přístavech a podpořit místní infrastrukturu; vítá rovněž veškeré další dodatečné formy podpory zemědělců postižených válkou na Ukrajině, kterou poskytla Komise, jako jsou tržní intervence, mimořádná podpora v rámci EZFRV, předběžné vyplácení přímých plateb a také výjimky z povinností týkajících se ekologizace; doufá, že vzhledem k tomu, že krize a důsledky války na Ukrajině budou trvat i nadále, bude Komise ochotna zemědělce podpořit i v roce 2023;

13. vítá skutečnost, že Komise do návrhu rozpočtu zahrнула ustanovení, podle kterého by zemědělská rezerva v roce 2023 měla být vytvořena pouze z dostupných prostředků v rámci dílčích stropů EZZF a zbývající část krizové rezervy na rok 2022 by měla být přerozdělena zpět zemědělcům; trvá na tom, že k vytvoření nové zemědělské rezervy pro rok 2023 by se neměla použít finanční kázeň;
14. upozorňuje na postupnou globalizaci hospodářských procesů, rychlou koncentraci a integraci ve zbytku tržního řetězce, zvyšující se výrobní normy EU a koncentraci investic ve městských centrech a odvětvích s vyšší mírou návratnosti; konstatuje, že tyto jevy prohlubují rozdíly v příjmech mezi zemědělstvím a zbytkem hospodářství, a proto by rozpočtová perspektiva SZP v nadcházejících letech měla upřednostnit zachování nejvyšší možné úrovně ziskovosti zemědělské produkce a co nejsilnější pozici zemědělců v dodavatelských řetězcích;
15. vítá uvolnění prostředků z krizové rezervy na financování mimořádných opatření pro zemědělce v Unii, kteří byli nejvíce zasaženi válkou na Ukrajině; vyzývá Komisi, aby vypracovala podrobnou analýzu toho, jak členské státy vynaložily své přiděly z krizové rezervy, a prošetřila, zda byla podpora zaměřena na odvětví, která byla současnou krizí zasažena nejvíce; zároveň vyzývá k důkladné analýze dopadu tohoto opatření na odvětví zemědělství a zdůrazňuje, že je důležité přidělit nové zdroje, a to i mimo SZP, na stabilizaci situace na trzích s palivy a anorganickými hnojivy; zdůrazňuje, že je nutné zajistit, aby mohla být krizová rezerva opět rychle uvolněna;
16. zdůrazňuje, že je třeba pečlivě sledovat vnitrostátní strategické plány SZP s cílem zajistit, aby unijnímu zemědělství umožňovaly účinně zajišťovat efektivní a stabilní provoz zemědělských podniků, jejich životaschopnost a potravinové zabezpečení a stabilizovat výkyvy na trhu způsobené ruskou invazí na Ukrajinu; znovu opakuje, že je třeba, aby Rada zachovala ambiciózní víceletý rozpočet v rámci okruhu 3 a zohlednila přitom potřebu podporovat zemědělce s cílem dosáhnout potravinového zabezpečení;
17. znovu opakuje, že je třeba podporovat zemědělce, zemědělské výrobce a výrobce potravin v Unii a umožnit jim se připravit na budoucí výzvy a zároveň zachovat jejich příjmy a konkurenceschopnost, a posílit tak jejich schopnost zajistit potravinové zabezpečení; připomíná, že pandemie COVID-19 a ruská invaze na Ukrajinu zdůraznily

strategickou úlohu zemědělství při zajišťování potravinového zabezpečení; vyzývá členské státy, aby poskytly další vnější účelově vázané příjmy na financování potravinového zabezpečení prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost a fondů soudržnosti; vyzývá Komisi, aby z potravinového zabezpečení učinila hlavní prioritu rezervy nepřidělených finančních prostředků pro rok 2023; vyzývá Komisi, aby mobilizovala zvláštní nástroje, a přidala tak další finanční prostředky do vnitrostátně stanovených příspěvků;

18. vyjadřuje politování nad prudkým nárůstem lesních požárů v Evropě v důsledku změny klimatu a vyzývá členské státy, aby v rámci vnitrostátních strategických plánů posílily opatření na předcházení požárům a zlepšily přístup zemědělců k zavlažování a modernizaci zařízení; dále se domnívá, že je naléhavě zapotřebí podporovat v Unii obnovu lesů;
19. přestože vítá cíl Komise snížit závislost Unie na energii ze třetích zemí, důrazně odmítá její návrh, aby členské státy měly možnost převést až 12,5 % prostředků z EZFRV prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost na podporu investic v rámci kapitoly RePowerEU; domnívá se, že takový převod ohrožuje dosažení základních cílů SZP a že potřeba přeprogramovat prostředky může způsobit zpoždění a zbytečnou administrativní zátěž; připomíná, že SZP nemůže sloužit jako páka pro všechny nové politické cíle Unie a musí i nadále plnit své závazky vůči zemědělcům, aby zajistila naši potravinovou soběstačnost; poukazuje na to, že nařízení o strategických plánech SZP již umožňuje financování investic a opatření podobných těm, které jsou navrhovány v rámci iniciativy REPowerEU;
20. zdůrazňuje, že rok 2023 je prvním rokem, kdy je nová SZP prováděna na základě nového modelu založeného na výkonnosti; poukazuje na to, že je zásadní, aby byla nová SZP podpořena solidním rozpočtem a aby členské státy byly připraveny tento přechod na nový systém uskutečnit a aby jim v tomto ohledu byla poskytnuta finanční podpora; zdůrazňuje, že v rámci strategických plánů existuje řada nových postupů a opatření, jako jsou nové posílené ekorežimy, ale také poradenské služby pro zemědělství nebo postupy, které nám pomohou dosáhnout také cílů stanovených ve strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, např. v rámci uhlíkového zemědělství, agrolesnictví a paludikultury; chceme-li dosáhnout toho, aby se zemědělci těchto iniciativ ve vysoké míře účastnili, je třeba je podporovat i finančně;
21. zdůrazňuje, že je třeba nalézt finanční prostředky mimo společnou zemědělskou politiku s cílem poskytnout ad hoc podporu odvětvím, která jsou postižena vnějšími politickými nebo zdravotními omezeními;
22. zdůrazňuje, že Komise uznává změnu klimatu jako riziko, které pravděpodobně ovlivní výdaje na humanitární pomoc v rámci okruhu 6: „Sousedství a svět“; vyjadřuje však politování nad tím, že rezerva ponechaná v tomto okruhu je nulová, a to navzdory tomu, že bylo zapotřebí určité flexibility, aby bylo možné reagovat na humanitární krize, které mohou být způsobeny nebo ovlivněny změnou klimatu, ale i dopadem koronavirové pandemie, inflací cen potravin a ruskou invazí;
23. vyzývá Komisi, aby navýšila položku týkající se krizového mechanismu nástroje NDICI s cílem vytvořit program pro potravinové zabezpečení na globálním Jihu v rámci pilíře

rychlé reakce.

INFORMACE O PŘIJETÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	29.9.2022
Výsledek konečného hlasování	+: 36 -: 0 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Clara Aguilera, Atidzhe Alieva-Veli, Álvaro Amaro, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Paolo De Castro, Jérémy Decerle, Salvatore De Meo, Dino Giarrusso, Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Camilla Laureti, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropė, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Marc Tarabella, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Eric Andrieu, Marie Dauchy, Ladislav Ilčić, Benoît Lutgen, Cristina Maestre Martín De Almagro, Tilly Metz, Tom Vandenkendelaere
Náhradníci (čl. 209 odst. 7) přítomní při konečném hlasování	Alessandra Basso, Gianna Gancia, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Rainer Wieland

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

36	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	Alessandra Basso, Marie Dauchy, Gianna Gancia
NI	Dino Giarrusso
PPE	Álvaro Amaro, Daniel Buda, Salvatore De Meo, Niclas Herbst, Krzysztof Hetman, Benoît Lutgen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Tom Vandenkendelaere, Rainer Wieland, Juan Ignacio Zoido Álvarez
RENEW	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Dacian Cioloș, Jérémy Decerle, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Ulrike Müller
S&D	Clara Aguilera, Eric Andrieu, Isabel Carvalhais, Paolo De Castro, Camilla Laureti, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Marc Tarabella
The Left	Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Bronis Ropė

0	-

4	0
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Martin Häusling, Tilly Metz, Sarah Wiener

Význam zkratek:

+ : pro

- : proti

0 : zdrželi se